

Geheime plaatsingen

Dit speelt er voor pleegouders

plaats voor pleeggezinnen

Achtergrond

Geheime plaatsingen zijn uithuisplaatsingen waarbij de ouders van het pleegkind tijdelijk niet weten waar het kind verblijft. Via de helpdesk van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen krijgen wij regelmatig signalen dat afspraken rondom geheime plaatsingen niet duidelijk zijn voor pleegouders. Pleegouders hebben behoefte aan duidelijkheid, zodat ze weten wie welke beslissingen neemt, wat ze van instanties kunnen verwachten en hoe ze zelf om kunnen gaan met een geheime plaatsing.

Bij zes pleegzorgorganisaties en twee gecertificeerde instellingen is kort geïnventariseerd hoe geheime plaatsingen geregeld zijn bij deze organisaties en welke eventuele problemen zij tegenkomen bij het uitvoeren van geheime plaatsingen. En hoe worden de belangen van pleegouders hierin meegenomen en betekent 'geheim' wel echt 'geheim'? Uit deze inventarisatie blijkt dat er (meestal) geen protocol of richtlijn is die zowel professionals als pleegouders kunnen gebruiken bij een geheime plaatsing. Als geheime plaatsingen goed lopen en de uitvoering gaat in goed overleg tussen de pleegouders, pleegzorgbegeleider en de jeugdbeschermer, dan lijkt er geen behoefte te zijn aan een protocol geheime plaatsingen. Desondanks blijkt ook bij pleegzorgbegeleiders een vraag te zijn naar praktische handvatten, zodat zij binnen een kader afwegingen kunnen maken en kunnen onderbouwen waarom zij een geheime plaatsing wel of niet nodig achten.

In april 2021 hebben we een meldactie uitgezet om meer zicht te krijgen op wat er speelt bij pleeggezinnen rondom dit thema. De uitkomsten geven ons een bredere inzicht in de ervaringen van pleeggezinnen met een geheime plaatsing.

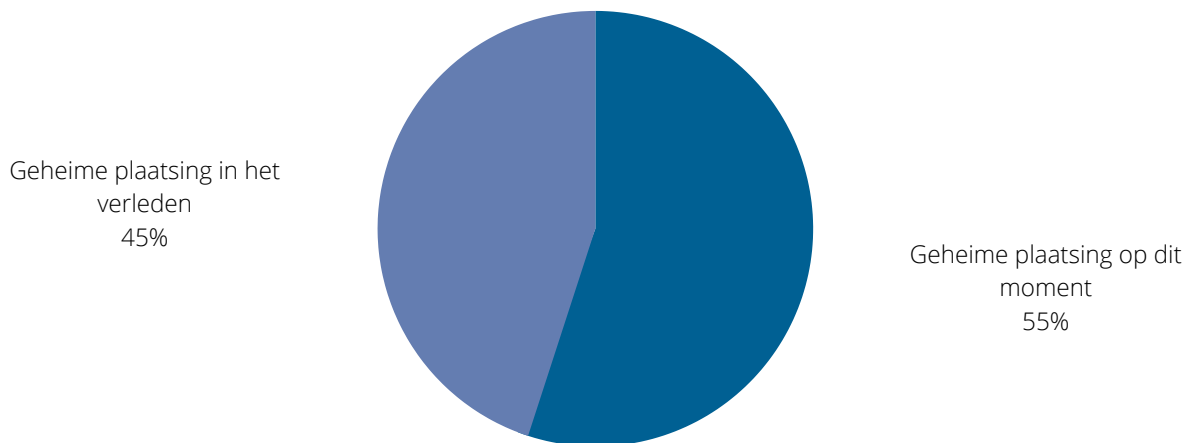
Belangrijkste uitkomsten

Een aantal uitkomsten valt op en die zetten we graag op een rij. Zo blijkt dat pleeggezinnen het goed vinden dat de mogelijkheid tot een geheime plaatsing bestaat, omdat het (gedeeltelijk) bescherming en veiligheid biedt voor het pleegkind, de pleegouders en andere kinderen in het pleeggezin. Tegelijkertijd maken pleegouders zich zorgen over de uitvoering van de geheime plaatsing, bijvoorbeeld hoe er met hun adresgegevens om wordt gegaan bij diverse instanties. Meer dan de helft van de adresgegevens van pleegouders is ongewenst openbaar gekomen.

Ook hebben pleegouders behoefte aan duidelijkheid en eerlijkheid, zowel voor als ook tijdens de geheime plaatsing. Voor de geheime plaatsing willen pleegouders weten wat de reden is van de geheime plaatsing en hoe lang een geheime plaatsing mag duren. Ook vragen pleegouders om duidelijkheid wat ze wel of niet kunnen delen en op welke manier professionals met de geheimhouding omgaan. Een protocol waarin afspraken vastgelegd worden vóórdát de geheime plaatsing begint, zou hierin helpend zijn.

Respondenten

De enquête kon worden ingevuld van 7 april 2021 tot en met 2 mei 2021. In totaal hebben 298 pleegouders de enquête ingevuld: 290 bestandspleegouders en 8 netwerkpleegouders. Bij netwerkplaatsingen is minder vaak sprake van een geheime plaatsing: als een pleegkind bij familie, vrienden of burens geplaatst wordt, is het adres vaak al bekend. De pleegouders die hebben meegedaan, zijn verdeeld over 26 pleegzorgorganisaties.

Geheime plaatsingen

Pleegouders geven aan dat ze het goed vinden dat er een mogelijkheid is tot een geheime plaatsing, omdat het voor de veiligheid van het pleegkind, de pleegouders én de andere kinderen in het pleeggezin nodig kan zijn dat ouders niet weten waar het kind woont.

Is het goed dat een geheime plaatsing mogelijk is?

Bescherming

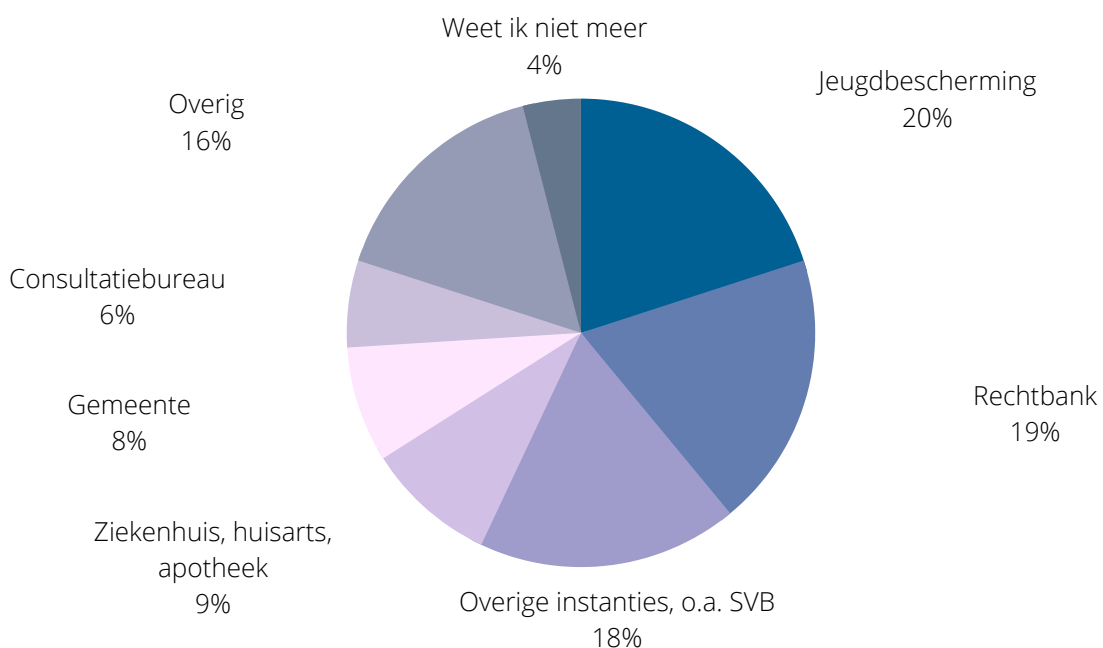
Volgens 46% van de pleegouders biedt een geheime plaatsing voldoende bescherming aan het pleegkind, de pleegouders en hun gezin, omdat ouders niet weten waar het pleegkind woont.

Een geheime plaatsing geeft de mogelijkheid om rust te creëren voor het pleegkind en de pleegouders. Pleegouders erkennen dat ouders tijd nodig hebben om te wennen aan een uithuisplaatsing. De belangen van het kind, de pleegouders en de andere kinderen in het pleeggezin moeten op de eerste plek staan. Tegelijkertijd erkennen pleegouders dat het voor ouders moeilijk is dat ze niet weten waar hun kind verblijft, dus geheimhouding moet volgens pleegouders opgeheven worden zodra het kan. Opheffing kan plaatsvinden zodra ouders de uithuisplaatsing geaccepteerd hebben en geen eventuele bedreiging meer vormen richting het pleegkind en het pleeggezin. Vanuit een geheime plaatsing kan gewerkt worden aan het opbouwen van een relatie met ouders en kan bekeken worden op welke wijze zij een rol kunnen spelen.

52% van de pleegouders voelt zich niet of gedeeltelijk beschermd. Het komt voor dat ouders of familie van het pleegkind in de buurt van het pleeggezin wonen, waardoor pleegouders op hun hoede moeten zijn. Verder geven pleegouders aan dat ze niet goed weten wat ze moeten doen bij eventuele dreiging. Ook bij pleegzorg en jeugdbescherming worden er fouten gemaakt, bijvoorbeeld tijdens bezoeken momenten waarbij ouders de pleegouders kunnen volgen naar hun huis. Dit kan voorkomen worden door bijvoorbeeld de auto op een andere locatie neer te zetten en door de jeugdbeschermer opgehaald te worden.

Ook het feit dat gegevens openbaar zijn geworden via verschillende instanties, zoals via de jeugdbescherming, de rechtbank, het ziekenhuis of het consultatiebureau, zorgt ervoor dat pleegouders zich niet voldoende beschermd voelen bij een geheime plaatsing. Bij 55% van de pleegouders zijn hun adresgegevens openbaar gekomen terwijl dit niet mocht.

Via welke instanties zijn adresgegevens van pleegouders openbaar geworden?

Ondanks het feit dat de adresgegevens van het merendeel van de pleegouders weleens openbaar zijn geworden, geeft 58% aan dat de veiligheid van het gezin en/of het pleegkind niet in het geding is gekomen tijdens de geheime plaatsing. Dit heeft te maken met het feit dat er goed overleg plaatsvindt tussen pleegouders, de voogd en de pleegzorgbegeleider. Professionals houden pleegouders op de hoogte van eventuele dreigingen en gaan zorgvuldig om met de geheimhouding. Ook rondom bezoeken en bijvoorbeeld het delen van foto's worden er duidelijke afspraken gemaakt. Bij ruim een kwart van de pleegouders is de veiligheid van het gezin en/of het pleegkind wel in gevaar gekomen door het bekend worden van het adres. 15% kan hier niks over zeggen vanwege veiligheidsredenen.

Vorbereiding pleegouders

Pleegouders geven aan of en op welke manier ze zijn voorbereid op een geheime plaatsing.

- 72% van de pleegouders geeft aan dat ze niet goed zijn voorbereid op een geheime plaatsing. 10% daarvan geeft aan dat er nauwelijks voorbereiding heeft plaatsgevonden. In veel gevallen werd alleen meegedeeld dat het om een geheime plaatsing ging. Vooral bij een crisisplaatsing is er weinig informatie beschikbaar. In enkele gevallen werd pas nadat het kind er al was duidelijk dat het om een geheime plaatsing ging.
- 26% van de pleegouders is wel voorbereid op een geheime plaatsing. Ze zijn op verschillende manieren voorbereid, bijvoorbeeld door de pleegzorgbegeleider en/of de jeugdbeschermer die afspraken maakt met pleegouders en hen vertelt wat een geheime plaatsing inhoudt. Er is ook met hen besproken wat zij wel en niet moeten doen bij een geheime plaatsing, bijvoorbeeld bij instanties vermelden dat hun adres geheim moet blijven of dat pleegouders eerst wegrijden na een bezoeksregeling en daarna de ouders.

Ook geeft een aantal pleegouders aan dat ze verschillende mensen inlichten over de geheime plaatsing, zoals familie, gemeente, politie, etc. Verder wordt het onderwerp een enkele keer in de stapcursus besproken, zodat pleegouders weten wat een geheime plaatsing inhoudt.

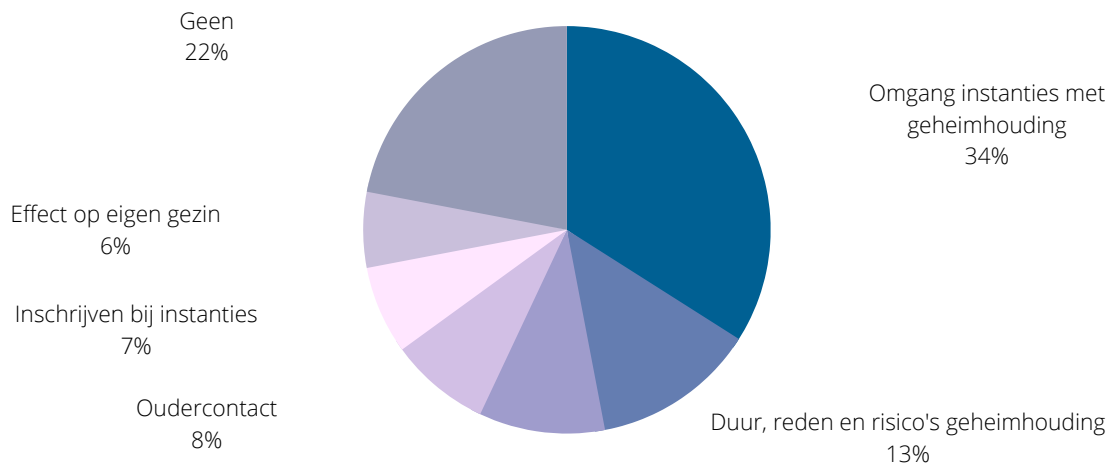
Hoe willen pleegouders graag voorbereid worden op een geheime plaatsing?

- 32% van de pleegouders wil uitleg over praktische zaken dat is vastgelegd in een protocol, checklist of handleiding. Het gaat om zaken als: wie kan ik waarvoor benaderen? Waar moet ik rekening mee houden? Wat kan ik wel en niet doen? Welke instanties moet ik inlichten over een geheime plaatsing en hoe doe ik dat? Hoe ga ik om met bezoeksmomenten en met de ouders?
- 33% van de pleegouders had graag meer informatie gehad over de reden van geheimhouding, wat een geheime plaatsing precies inhoudt, wat de risico's zijn en wat je moet doen als het adres bekend is geworden bij de biologische ouders. Pleegouders geven ook aan dat ze eerlijk ingelicht willen worden dat geheim niet altijd geheim betekent. Eerlijkheid en transparantie is belangrijk.
- 19% van de pleegouders geeft aan dat ze tevreden zijn met de voorbereiding die ze hebben gehad.
- Een deel van de respondenten (17%) vindt het lastig om aan te geven hoe je voorbereid kan worden op een geheime plaatsing, want in de praktijk loopt het vaak anders en het gaat om een veiligheidsrisico dat van tevoren niet in te schatten is. Die onzekerheid maakt het lastig om hierop voorbereid te worden.
- Een kleiner deel van (8%) noemt dat het belangrijk is dat pleegouders weten dat een geheime plaatsing ook bekend is bij instanties en dat er voldoende kennis over is.
- Een aantal respondenten (4%) geeft aan dat ze beter voorbereid willen worden op het contact met biologische ouders, maar ook waar de ouders wonen en wat de impact van de geheimhouding is op ouders.

Gevolgen van een geheime plaatsing

Als een pleeggezin een kind in huis neemt dat geheim geplaatst is, heeft dat diverse consequenties voor het gezin. Zo moet er heel zorgvuldig omgegaan worden met de adresgegevens van het gezin, kan het onzekerheid meebrengen voor de gezinsleden, omdat er een mogelijke dreiging is, en moet er steeds worden nagedacht over wat wel en niet kan in het contact met ouders. 40% van de pleegouders geeft aan dat de consequenties van de geheime plaatsing deels duidelijk waren. 31% geeft aan dat de consequenties niet duidelijk waren tegenover 29% van de pleegouders waarvoor het wel duidelijk was.

Onduidelijkheden van een geheime plaatsing

Omgang instanties met geheimhouding

Pleegouders geven aan dat instanties, zoals de jeugdbescherming, de rechtbank en het ziekenhuis, onzorgvuldig met de geheimhouding omgaan. Pleegouders weten niet hoe hun adres in de systemen staat en hebben er geen vertrouwen in dat instanties op de hoogte zijn van geheime plaatsingen. Pleegouders hebben niet het idee dat betrokken instanties begrijpen wat een geheime plaatsing inhoudt en daar ook naar handelen. Ze geven hiervoor gemiddeld een 5 op een schaal van 0 (ze begrijpen het helemaal niet) tot 10 (ze begrijpen het heel goed).

Duur, reden en risico's geheimhouding

Het is in 13% van de gevallen onduidelijk hoe lang een geheime plaatsing mag duren of waarom er sprake is van een geheime plaatsing. Sommige pleegouders weten niet of en van welke vorm van dreiging er sprake is en vragen zich af waarom geheimhouding nodig is.

Wat kan ik wel en niet delen en met wie?

Pleegouders vinden het onduidelijk welke informatie ze mogen delen en met wie. En wie deelt bijvoorbeeld de adresgegevens met welke instantie? Welke rol hebben professionals hierin? Ook vragen pleegouders om duidelijkheid over hoe je bijvoorbeeld school en de sportvereniging informeert over de geheime plaatsing en hoe zij hiermee om moeten gaan.

Oudercontact

Een deel van de pleegouders is bang dat ouders erachter komen op welk adres het pleegkind verblijft. Hoe voorzichtig moet ik zijn in het contact met ouders? Wat mag ik wel en niet zeggen tijdens een bezoekmoment?

Inschrijven bij gemeente en andere instanties

Pleegouders ervaren soms problemen met het inschrijven van het kind bij de gemeente of andere instanties. Voor pleegouders is het soms niet duidelijk of inschrijving überhaupt nodig is, hoe ze dit kunnen doen en hoe dan vervolgens de instantie ervoor zorgt dat de gegevens geheim blijven. Inschrijven bij de gemeente wordt vaak nog als moeizaam ervaren. Pleegouders zitten er vaak bovenop om het risico te verkleinen dat gegevens openbaar komen.

Effect op eigen gezin

Een lastig gevolg van een geheime plaatsing is dat pleegouders altijd alert moeten zijn. Dit brengt ook beperkingen mee voor het pleegkind en het eigen gezin. Vooral bij berichten op social media en bij het maken van foto's moeten pleegouders extra alert zijn. Met name pleegouders met oudere pleegkinderen merken dat ze extra goed op moeten letten, ook vanwege het feit dat kinderen (ongemerkt) dingen delen met ouders.

Begeleiding bij geheimhouding tijdens omgang met ouders

Meer dan de helft van de pleegouders (58%) geeft aan dat er geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over hoe de geheimhouding kan worden gewaarborgd tijdens de omgang met de ouders van het pleegkind.

- 48% geeft aan dat er helemaal geen afspraken zijn gemaakt over de omgang met ouders.
- 15% geeft aan dat er deels afspraken zijn gemaakt. Dit gaat vooral over niet je achternaam noemen, niet zeggen waar je woont, geen foto's van pleegkinderen op social media zetten en het bezoek laten plaatsvinden op neutraal terrein.
- 17% van de pleegouders geeft aan dat ze zelf het initiatief nemen en zelf bedenken wat wel en niet kan en nodig is, zoals de achternaam niet noemen en een blanco houder voor je nummerbord zodat de naam en plaatsnaam van de autogarage niet zichtbaar zijn. Hierin wordt de begeleiding en de deskundigheid vanuit pleegzorg en jeugdbescherming gemist. De wisseling van, met name voogden, en pleegzorgbegeleiders zorgt voor een wisselend beleid.
- In 7% van de gevallen werden afspraken over de zorgvuldigheid van geheimhouding niet nageleefd door de voogd (naam en woonplaats genoemd, ouders en pleegouders tegelijk weg laten gaan na bezoek).

Waarover zijn afspraken nodig?

Van de pleegouders die aangeeft dat er geen duidelijke afspraken zijn gemaakt, noemt 10% een aantal onderwerpen waarvoor afspraken nodig zijn.

- Hoe kan ik ervoor zorgen dat ouders ons niet kunnen volgen?
- Hoe groot is de kans de je de biologische familie tegenkomt?
- Wat moeten we doen als ouders ons volgen?
- Hoe gaan we om met ouders met (tijdelijk) gezag die mogen weten waar hun kind woont?
- Hoe kan ik van mijn kind verlangen dat hij/zij zijn/haar mond niet voorbij praat?

Bij 42% van de pleegouders zijn er wel duidelijke afspraken gemaakt over de geheimhouding in relatie tot het contact met ouders.

Rol van de jeugdbeschermer

55% van de pleegouders geeft aan dat de jeugdbeschermer hen goed begeleidt bij de geheime plaatsing en hier zorgvuldig mee omgaat. Pleegouders geven aan dat de voogd goed bereikbaar is en beschikbaar is voor vragen. Ook noemen pleegouders voorbeelden van voogden die de pleegouders en het pleegkind ophalen op een andere locatie en van daaruit naar de bezoeklocatie gaan. Verder bereiden sommige voogden de pleegouders en het pleegkind voor op een eerste familiebezoek door samen na te denken welke informatie wel en niet gedeeld mag worden met de biologische ouders.

45% van de pleegouders is niet tevreden over de begeleiding van de jeugdbeschermer. Pleegouders geven aan dat jeugdbeschermers meedelen dat het om een geheime plaatsing gaat, maar vervolgens daarbij geen begeleiding bieden. De verantwoordelijkheid om een geheime plaatsing door te geven aan instanties komt zo bij pleegouders te liggen. Er is weinig informatie over hoe de geheimhouding kan worden gewaarborgd, ook niet in de vorm van op papier gemaakte afspraken. Ook zijn er veel situaties waarin de jeugdbeschermer per ongeluk adresgegevens heeft gedeeld met ouders of de namen van de pleegouders in rechtbankstukken heeft laten staan.

Rol van de pleegzorgbegeleider

76% van de pleegouders geeft aan dat de pleegzorgbegeleider hen goed begeleidt bij de geheime plaatsing en hier zorgvuldig mee omgaat. Pleegouders geven aan dat de pleegzorgbegeleider goed bereikbaar is, meedenkt en ook eerlijk is over de beperkingen die een geheime plaatsing met zich meebrengt. Korte lijntjes en open communicatie zijn hierin belangrijk.

24% van de pleegouders is niet tevreden over de begeleiding van de pleegzorgbegeleider. Dit heeft ook weer te maken met weinig informatie die gegeven wordt over de inhoud van een geheime plaatsing en soms weinig kennis over hoe je om moet gaan met een geheime plaatsing. Ook datalekken, bijvoorbeeld via de mail, en versprekingen komen soms voor.

Inspraak en betrokkenheid pleegouders

49% van de pleegouders geeft aan dat er van tevoren niet aan hen is gevraagd of ze open stonden voor een geheime plaatsing. 43% van de pleegouders zegt dat dit wel aan hen is gevraagd. Het overige deel van 8% geeft aan dat ze het niet meer weten of dat het soms met hen besproken is.

Pleegouders voelen zich voldoende gehoord in de beslissingen die worden genomen met betrekking tot de geheimhouding, maar geven gemiddeld wel een magere 6 op een schaal van 0 (ik voel me helemaal niet gehoord) tot 10 (ik voel me heel goed gehoord).

Bij de opheffing van een geheime plaatsing worden pleegouders niet meegenomen en komen ze er op eens achter dat de plaatsing niet meer geheim is. Beslissingen die worden genomen, worden meegedeeld aan pleegouders zonder dat zij inspraak hebben gehad.

Pleegouders die zich wel (beter) gehoord voelen, geven aan dat er regelmatig gesprekken worden gevoerd waarin de geheimhouding en de noodzaak daarvan besproken wordt. Er wordt dan ook naar pleegouders geluisterd en gekeken naar wat mogelijk is om de geheimhouding te kunnen waarborgen, maar tegelijkertijd bijvoorbeeld het contact tussen pleegkind en ouder(s) vorm te geven. Hierdoor voelen pleegouders zich serieus genomen.

Opheffing van geheime plaatsing

45% van de pleegouders heeft in het verleden te maken gehad met een geheime plaatsing. Bij 37% van deze pleeggezinnen werd de geheimhouding opgeheven omdat dit niet langer noodzakelijk was. 26% van de geheime plaatsingen is opgeheven omdat het adres bekend is geworden. 14% van de pleegkinderen werd overgeplaatst naar een andere plek waar geheimhouding nog noodzakelijk was en 12% van de pleegkinderen werd overgeplaatst naar een andere plek waar geheimhouding niet langer nodig was. Bij 3% van de pleegkinderen is hij/zij 18 jaar geworden.

Andere redenen waarom een geheime plaatsing werd opgeheven (8%), was vanwege het feit dat pleegkinderen teruggingen naar hun ouders, geheimhouding werd opgeheven zonder inspraak van pleegouders, eigen verzoek van pleegouders en verschillende ervaringen die niet verder toegelicht zijn.

Meer dan de helft (66%) van de pleegouders stond achter het opheffen van de geheime plaatsing. Dit heeft diverse redenen, waaronder het feit dat ouders de situatie accepteerden en er inmiddels goed contact was tussen ouders en pleegouders. Hierdoor hadden pleegouders er vertrouwen in dat de geheimhouding opgeheven werd. In sommige gevallen werd er toegewerkt naar terugplaatsing of ging het kind terug naar zijn/haar ouders.

Bijna een kwart (24%) geeft aan dat ze niet achter het opheffen van de geheimhouding stonden. Pleegouders vonden dat de ouders of biologische familie de veiligheid van het kind of het pleeggezin nog steeds in gevaar brachten. Ook wisten pleegouders niet in welke mate de situatie veranderd was: de onberekenbaarheid zorgde voor onveiligheid na het opheffen van de geheimhouding.

10% van de pleegouders geeft aan dat ze geen keuze hadden. In sommige gevallen gebeurde het opheffen zonder overleg met pleegouders, bij anderen is het adres bekend geworden en konden ze niet anders dan de geheimhouding opheffen, terwijl ze nog steeds bang zijn voor eventuele risico's.

Contact met biologische ouders na opheffing geheime plaatsing

Meer dan de helft van de pleegouders (51%) geeft aan dat het contact met de ouders van het pleegkind goed is of dat het steeds beter gaat na het opheffen van de geheime plaatsing. Een enkeling noemt dat ouders bij pleegouders thuis komen, waardoor ze elkaar beter leren kennen en de relatie verbetert. In andere gevallen is het contact met één van beide ouders goed en met de ander helemaal niet.

Bijna één derde van de pleegouders (28%) geeft aan dat er geen contact is met de ouders. In enkele gevallen is er geen direct contact tussen het pleeggezin en de ouders en loopt het contact via de pleegzorgbegeleider of de voogd. Ook komt naar voren dat het pleegkind werd overgeplaatst of bijna 18 jaar werd, waardoor pleegouders geen contact hadden met de ouders. De meeste pleegouders geven aan dat ze tijdens de geheime plaatsing al geen tot weinig contact hadden met de ouders.

13% geeft aan dat de relatie afstandelijk en moeizaam verloopt. Bezoekregeling vindt soms nog plaats op een andere locatie, niet bij (pleeg)ouders thuis. De reactie van ouders wisselt, waardoor ze zich soms niet aan afspraken houden. Ouders vinden het ook moeilijk om de ontwikkeling van hun kinderen op afstand te zien en tegelijkertijd zijn pleegkinderen soms angstig om hun ouders weer te ontmoeten. 8% van de pleegouders ervaart het contact met ouders als agressief en vijandig, waarbij sommige pleegouders ook zijn bedreigd nadat de geheime plaatsing was opgeheven.

Verbeteringen in de uitvoering van geheime plaatsingen

Pleegouders geven verschillende zaken aan die verbeterd kunnen worden in de uitvoering van geheime plaatsingen.

1. Pleegouders zouden graag zien dat algemene informatie in een protocol wordt vastgelegd, zoals wat een geheime plaatsing inhoudt en wat er van pleegouders verwacht wordt. Maar ook praktische zaken, zoals: wat mag je wel en niet doen tijdens een geheime plaatsing? Wat mag je wel en niet zeggen tegen ouders? Hoe schrijf ik het pleegkind in bij school, gemeente, huisarts, etc.? Waar moet elke instantie op letten?

2. Pleegouders geven aan dat de voorbereiding op een geheime plaatsing beter kan. Een protocol helpt daarbij. Tijdens de voorbereiding willen pleegouders weten wat een geheime plaatsing inhoudt, wat de risico's zijn en wat de impact is op het pleeggezin.

3. Ook vinden pleegouders het belangrijk dat ze zélf de keuze maken om wel of niet voor een geheime plaatsing te gaan. Professionals moeten hierin ook eerlijk zijn naar pleegouders dat geheim niet altijd geheim betekent.

4. De bekendheid over geheime plaatsingen onder zorginstanties en gemeenten kan beter volgens pleegouders. Hierin gaat het voor een deel om de communicatie vanuit jeugdbescherming richting deze instanties dat het een geheime plaatsing betreft, maar ook om de zorgvuldigheid binnen het IT-systeem van een betreffende instantie. Betrokken organisaties moeten beter op de hoogte zijn van hoe te handelen rondom een geheime plaatsing en bewust zijn van de gevolgen van het openbaar komen van adresgegevens.

5. Verder vragen pleegouders om duidelijkheid met betrekking tot het contact met ouders. Wat moeten zij doen als ouders op de stoep staan of als de adresgegevens openbaar zijn gekomen? Wat is de exacte reden voor geheimhouding? En in welke omgeving wonen de ouders of de familie? Dit zou ook vastgelegd moeten worden in een protocol of stappenplan. Ook richting ouders zouden er kaders opgesteld moeten worden voor het geval zij zich niet aan afspraken houden. Het idee voor een 'safe house' wordt geopperd waar pleeggezinnen heen kunnen gaan in geval van acute dreiging.

6. Tot slot vragen pleegouders om open te staan voor de mening van pleegouders en altijd achter hen te blijven staan. Luister naar pleegouders en geef hen zeggenschap in de beslissingen die worden genomen.

Het merendeel van de pleegouders (73%) zou zich opnieuw beschikbaar stellen voor een geheime plaatsing. 19% van de pleegouders twijfel hierover en 8% zou zich niet meer opnieuw beschikbaar stellen.

Tips van pleegouders

Pleegouders geven andere pleegouders veel verschillende en mooie tips mee:

- Informeer elke keer weer of alle betrokkenen op de hoogte zijn van het feit dat het om een geheime plaatsing gaat.

“Besef goed waar je aan begint, vooral als je andere kinderen in je gezin hebt.”

- Check ook of de betrokken instanties zorgvuldig met je gegevens omgaan.

“Gebruik bijvoorbeeld één brief die je bij inschrijving standaard erbij doet waarin je uitlegt dat het een geheime plaatsing is. Check daarna of het inderdaad goed geregeld is.”

- Stel je vragen en informeer goed wat de reden is voor geheimhouding en of geheimhouding nog noodzakelijk is.

“Vraag advies bij andere pleegouders en bij instanties. Het is lang niet altijd onwil dat ze je niks uitleggen, maar soms ook gedacht dat je het wel weet.”

- Betrek ook je netwerk hierin, zodat ook zij weten wat hen te wachten staat.

“Stel elke vraag die je maar hebt. En bereid ook je netwerk hierop voor, zodat je netwerk ook weet wat ze te wachten staat.”

- Vraag tips en advies bij ervaren pleegouders hoe een geheime plaatsing in de praktijk in zijn werk gaat.

“Zoek contact met ervaren pleegouders; zij kunnen een grote steun zijn.”

Wat gaat de NVP met de resultaten doen?

In september 2021 heeft Jeugdzorg Nederland het initiatief genomen voor een werkgroep 'geheime plaatsingen'. De NVP neemt hieraan deel, samen met een aantal pleegzorgaanbieders, gecertificeerde instellingen en Jeugdzorg Nederland. Het doel van de werkgroep is om een verbetering te realiseren in het werken met en toepassen van een geheime plaatsing in de pleegzorg.

De werkgroep doet dit door:

1. Het maken van een landelijke richtlijn waarmee zorgaanbieders hun eigen protocol kunnen ontwikkelen hoe om te gaan met (het begeleiden van) geheime plaatsingen en waarin er ruimte is om (regionale) samenwerkingsafspraken te maken;
2. Het maken van landelijke afspraken tussen organisaties die verantwoordelijk zijn voor het borgen van de geheimhouding, zoals pleegzorgorganisaties, gecertificeerde instellingen, gemeenten en de Sociale Verzekeringsbank;
3. Het ontwikkelen en beschikbaar stellen van informatie voor pleeggezinnen die te maken krijgen met een geheime plaatsing.

De NVP brengt het perspectief van pleeggezinnen onder de aandacht in de werkgroep. We gebruiken de resultaten van dit onderzoek om verbeterpunten aan te dragen voor het maken van een landelijke richtlijn hoe om te gaan met geheime plaatsingen en voor het maken van landelijke afspraken tussen verschillende instanties, zodat geheimhouding in de toekomst beter gewaarborgd kan worden. Verder zetten we ons in voor het ontwikkelen van informatie voor pleeggezinnen met een geheime plaatsing, zodat duidelijke informatie op een overzichtelijke manier beschikbaar is.

Meer informatie en contact

Voor vragen over dit rapport kun je contact opnemen met Judith Hendrikse via jhendrikse@denvp.nl.

Heb je een vraag over een geheime plaatsing of jouw rechten en plichten als pleegouder? Onze helpdesk helpt je verder. De contactgegevens vind je op www.denvp.nl/helpdesk.

© NVP, 2021

www.denvp.nl
030 - 293 1500